

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ
ΕΝΙΑΙΑΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΗΣ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ
ΛΑΤΙΝΙΚΑ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 90΄

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΕΣΣΕΡΕΙΣ (4) ΣΕΛΙΔΕΣ

Να απαντήσετε σε όλα τα ζητούμενα του εξεταστικού δοκιμίου.
Να γράψετε όλες τις απαντήσεις στο τετράδιο απαντήσεων.

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΔΙΔΑΓΜΕΝΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ (ΜΟΝΑΔΕΣ 35)

1. Να μεταφράσετε τα πιο κάτω κείμενα στα Ελληνικά.

I. Sulpicius Gallus legatus Aemili Pauli erat, qui bellum adversus Persen regem gerebat. Serena nocte luna defecerat; ob monstrum terror animos militum invaserat. Tum Sulpicius Gallus de ratione caeli et de motibus lunae disputavit eoque modo exercitum alacrem in pugnam misit. Quia ille metum exercitus Romani vicerat, imperator adversarios vincere potuit!

(Λατινικά Λυκείου, XIII - ελαφρά διασκευή)

II. Catilina, nobilissimi generis vir sed ingenii pravissimi, contra rem publicam coniuravit. Eum improbi viri consecuti erant. Catilina a Cicerone ex urbe expulsus est. Socii eius deprehensi sunt et in carcere strangulati sunt. Ab Antonio, altero consule, Catilina ipse cum exercitu suo, proelio victus, interfectus est.

(Λατινικά Λυκείου, XIX - ελαφρά διασκευή)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (ΜΟΝΑΔΕΣ 65)

1. α) Δίνονται δύο λέξεις της Ελληνικής. Να γράψετε μία λέξη της Λατινικής, με την οποία συνδέεται ετυμολογικά καθεμιά από αυτές (αν πρόκειται για ρήμα, στο πρώτο πρόσωπο οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής / αν πρόκειται για ουσιαστικό, στην ονομαστική ενικού).

παραμένω, δόλος

(Μονάδες 2)

β) Δίνονται οι ακόλουθες τριάδες λέξεων από την Αγγλική, Γαλλική και Ιταλική. Να γράψετε το ρήμα της Λατινικής, με το οποίο συνδέεται ετυμολογικά η κάθε τριάδα, στο πρώτο πρόσωπο ενικού της οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής.

ΑΓΓΛΙΚΗ	ΓΑΛΛΙΚΗ	ΙΤΑΛΙΚΗ
occupy	occuper	occupare
complete	compléter	completare

(Μονάδες 2)

2. Από τα κείμενα που δόθηκαν για μετάφραση, να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης Α΄ με τις πτώσεις της στήλης Β΄. Στη στήλη Β΄ περισσεύουν τρεις (3) επιλογές.

A΄	B΄
α. bellum	1. ονομαστική πληθυντικού
β. serena	2. αιτιατική ενικού
γ. animos	3. αφαιρετική πληθυντικού
δ. lunae	4. αφαιρετική ενικού
ε. Socii	5. γενική ενικού
στ. ipse	6. ονομαστική ενικού
	7. δοτική ενικού
	8. δοτική πληθυντικού
	9. αιτιατική πληθυντικού

(Μονάδες 3)

3. Να αναγνωρίσετε συντακτικώς τους πιο κάτω τύπους, οι οποίοι είναι υπογραμμισμένοι στα κείμενα που δόθηκαν για μετάφραση.

legatus, ob monstrum, exercitus, vincere, nobilissimi, viri, a Cicerone, consule

(Μονάδες 8)

4. Να γράψετε τους πιο κάτω ρηματικούς τύπους σύμφωνα με την οδηγία που ακολουθεί. Όπου χρειάζεται, να λάβετε υπόψη το υποκείμενό τους στο κείμενο.

α. erat: στο γ΄ πρόσωπο ενικού της οριστικής παρακειμένου και της υποτακτικής μέλλοντα

β. defecerat: στο β΄ πρόσωπο ενικού της οριστικής ενεστώτα ενεργητικής και

παθητικής φωνής

γ. misit: στο α' πρόσωπο πληθυντικού της υποτακτικής παρατατικού και παρακειμένου στην ίδια φωνή

δ. potuit: στο γ' πρόσωπο πληθυντικού της οριστικής παρατατικού και υπερσυντελικού

ε. coniuravit: στο β' πρόσωπο πληθυντικού της οριστικής και υποτακτικής υπερσυντελικού στην ίδια φωνή

στ. expulsus est: στο απαρέμφατο ενεστώτα και παρακειμένου στην ίδια φωνή

(Μονάδες 12)

5. Να μεταφέρετε τις πιο κάτω προτάσεις στον αντίθετο αριθμό.

α. Mercatores ad magnas urbes veniunt.

β. Tu exercitum profligavisti et delevisti.

γ. Filia ad complexum patris cucurrit.

(Μονάδες 6)

6. Να αντιγράψετε τις παρακάτω προτάσεις συμπληρώνοντας τα κενά με τον κατάλληλο τύπο της λέξης που βρίσκεται στην παρένθεση.

α. Antonius multos _____ (socius) _____ (Catilina) deprehendit.

β. Nos illos in coetu deorum _____ (immortalis-is-e) _____ (repono, παρακείμενος).

γ. Dicuntur Germani non _____ (studeo) _____ (agricultura).

(Μονάδες 6)

7. Να εντοπίσετε και να διορθώσετε το συντακτικό σφάλμα σε κάθε πρόταση που ακολουθεί. Στο τετράδιο απαντήσεων να γράψετε μόνο το σφάλμα και τη διόρθωσή του.

α. Miles sine audaciam non potest vincere.

β. Omnes homines propter dolore miserabantur.

(Μονάδες 2)

8. Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική και αντίστροφα.

α. Legatus illustrem victoriam nuntiavit.

β. Consules a populo Romano deligentur.

(Μονάδες 4)

9. Να υποδείξετε πού τονίζονται οι πιο κάτω λέξεις. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με βάση τους κανόνες τονισμού.

adversus, proelio

(Μονάδες 2)

10. α) Πού αποσκοπούσε η συνωμοσία του Κατιλίνα, η οποία αναφέρεται στο δεύτερο κείμενο που δόθηκε για μετάφραση;

(Μονάδα 1)

β) Ποιο ήταν το αποτέλεσμα της συνωμοσίας;

(Μονάδα 1)

11. Να μεταφράσετε το κείμενο που ακολουθεί στα Ελληνικά.

Caesar de re militari narravit. Ille tradidit Romanos saepe proeliari contra populos feroces, qui cupiebant invadere urbem. Ubi hostes adventaverunt, dux, vir incredibili virtute, peritos milites iussit vi pugnare et periculum propulsare.

(Μονάδες 8)

12. Να μεταφέρετε το κείμενο που ακολουθεί στα Λατινικά.

Οι κάτοικοι αυτής της μεγάλης πολιτείας ετοιμάζονταν να αφαιρέσουν την εξουσία από τον βασιλιά αλλά οι στρατιωτικές του δυνάμεις τους εμπόδισαν. Έπειτα εκείνοι τιμωρήθηκαν.

(Μονάδες 8)

– ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ –

Στο Δειγματικό Δοκίμιο περιλαμβάνονται ερωτήσεις/ασκήσεις απ' όλη τη Διδακτέα Ύλη, όπως έχει καθοριστεί στα Πλαίσια Μάθησης. Η Εξεταστέα Ύλη θα ανακοινωθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.